

Høringsvar – forslag om endringer i helselovgivningen – organisatoriske endringer i sentral helseforvaltning

Vi viser til høringsbrev datert 21.06.2023 med forslag til en rekke endringer i helselovgivningen. Departementet mener lovendringene er nødvendige for å kunne gjennomføre regjeringens forslag til organisatoriske endringer i den sentrale helseforvaltningen, jf. Prop 118 S (2022 – 2023). Endringene skal etter planen tre i kraft 01.01.2024.

Statsforvalteren i Oslo og Viken støtter det pågående arbeidet med å gjennomgå den sentrale helseforvaltningen for å sikre en organisering med bedre ressursbruk og tydeligere avklaring av roller og ansvar. Slik vi forstår de foreslåtte lovendringene, vil flere av disse kunne være av større betydning for virksomhetene de berører. Vi viser i den sammenheng til mandatet til gjennomføringsgruppen, datert 22.06.2023, der det blant annet fremgår at prosjektet har ansvar for blant annet:

- «løpende dialog med berørte etater og virksomheter om endringer som skal gjennomføres, herunder sørge for involvering av berørte parter i gjennomføringsarbeidet der det er relevant».
- «Utarbeide detaljert beskrivelse av endringene som skal iverksettes, herunder grenseoppgang mellom berørte etater og mellom etatene og departementet»

Under organisering av prosjektet fremgår det at det skal etableres tre delprosjekter, hvorav ett skal omhandle følgende: «Utredning og gjennomføring av nødvendige lov- og forskriftsendringer». Vi vurderer det som uheldig at høringen er sendt ut før mandatgruppen formelt ble nedsatt og startet opp sitt arbeid. Dette kan bidra til å gjøre omstillingsprosessen uryddig og svekke gjennomføringsgruppen sitt mandat. Videre fremstår det for oss uklart på hvilken måte berørte etater og virksomheter har vært involvert i høringsutkastet. Vi vil derfor anmode departementet om å sikre en tydeligere involvering av berørte parter, fortrinnsvis ved hjelp av gjennomføringsgruppen, før endelig beslutning fattes. Det vil være viktig at omstillingsprosessen koordineres slik at etater og virksomheter sikres reell dialog og det foreligger utredning av foreslåtte lov- og forskriftsendringer før disse eventuelt vedtas.

Når det gjelder de enkelte lovforslagene, vil vi særlig trekke frem forslagene knyttet til oppgavefordeling mellom Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet. Vi støtter en tydeligere ansvars- og oppgavefordeling, men mener at denne i all hovedsak fortsatt bør forankres i lovbestemmelser, og ikke i instruks eller etatsstyring. Vi har forståelse for at departementet ønsker en samordnet etatsstyring, men mener at dette også kan ivaretas innenfor rammene av en lovbestemmelse. Vi kan ikke se at fordelene ved en lovbestemmelse, herunder kontinuitet og forutsigbarhet, i tilsvarende

grad kan ivaretas gjennom instruks/etatsstyring. Tydelig og forutsigbar avklaring av ansvar, roller og oppgaver er av avgjørende betydning for vår nasjonale helseberedskap. Det er også vesentlig for å sikre faglig sterke og stabile arbeidsmiljø som etatene som er berørt av høringen er helt avhengig av. Vi ber derfor om at departementet sikrer at eventuelle endringsforslag forankres i lovverket og ikke som instruks.